

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morarilor Nr. 13.

Bunurile nefrancate nu se voru
mai decât numai de la corepun-
dinti regulari ai „Federatiunii.”
Articoli trasmisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Protocolul

conferintiei Inteligintie Romane d'in Transilvani'a, tie-
nuta si 7 in 8 martiu st. n. 1869 in opidulu Mercurea.

Siedint'a I. d'in 7 Martiu.

1.

In urm'a apelului dlui cons. gub. in pensiune Elia Macelariu d'in 22/10 febr. 1869 publicatu prin diuariele na-
tionali si aclusu la acestu protocolu sub A. /. Inteligint'a na-
tionali Romane d'in Transilvani'a s'a adunatu astă-di in op-
pidulu Mercurea in numeru de 400 pentru constituirea parti-
dei nationali romane d'in Transilvani'a si pentru statorirea
unu modu de procedere solidaria in privint'a alegerilor vi-
torie dietale in privint'a dietei d'in Pest'a precum si preste
totu in privint'a intereselor nostre nationali si patriotic.

La 9 ore demanetă toti membrii conferintiei se afara
in sal'a de siedintia. D. convocatoriu Elia Macelariu ia cu-
ventul si in o vorbire pre cătu de simtita si meduosa pre-
stisus de inspirata de cele mai nobile simtieminte na-
tionali, desfasura motivele, ce i-au datu impulsu a convocă inti-
ligint'a nationala la aceasta conferinta, precum si scopulu,
ce si-sa presipu pentru agendele ei.

Aceea cuventare s'aclude la acestu protocolu
sub B. /.

2.

Se procede apoi la constituirea adunării si

Domnulu Elia Macelariu se proclama unanimu
de presedinte alu conferintiei, era dnii Visarionu Romanu, si Arone Densusianu de notari ai
acelei-a.

3.

Dupa aceea se procede la conscrierea membrilor con-
fintiei

evidenti in consegnarea aclusa la acestu proto-
col sub C. /.

4.

Presedintele dechiară apoi adunarea de constituita si
propune, ca inainte de tōte s'e se invoca prin o rogatiune aju-
toriu cerescu pentru unu fericitu resultatul alu acestei con-
fintiei.

D. protopresbiteru Ioane Hannia si dupa
dinsulu tōta adunarea rostesce: „Imperate cerescu!”

5.

Presedintele propune: a se face apromisiune solemnă
de loialitate, credintia si alipire cătra Maj. Sa Imperatulu si
Marele Principe alu Transilvaniei Franciscu Iosifu I.
si intrăg'a casa domitoria; precum si amore si fratieta
fa-
cia cu tōte națiunile conlocuitōrie, respectarea legilor sanc-
tionate si eluptarea reformarei coloru pentru romani asupri-
tie numai pe cale si midilōce legali.

D. Ioane Branu de Lemény este pentru primi-
rea acestei propunerii, inse e de parere că dupa vōrbele: „na-
țiunile conlocuitōrie“ se s'adauge: „pre bas'a perfectei in-
treptatirii egale națiunale.“

Adunarea primesce propunerea presedintelui
cu adausulu dlui Branu.

6.

D. Augustu Horsia descopere adunarei, că este
transis a reprezentă in conferintia pe junimea romana d'in
Pest'a, exprime in numele ei multiamita dlui convocatoriu si
presedinte Elia Macelariu pentru iniciativ'a luata, si spera cu
tōta junimea d'in Pest'a, că conclusele conferintiei voru si in
perfecta armonia cu interesele si drepturile neprescriptibile
de națiunei romane.

Adunarea intempina cu manifestāri de bucuria
acea descoperire, era presedintele exprime multia-
mit'a adunarei pentru interesarea viua cu care junimea
romana d'in Pest'a se areta cătra caus'a nostra na-
țiunale.

7.

D. Augustu Horsia insinua conferintiei urma-
tora propunere: „Conferint'a s'e se dechiare de solidaria si
minoritatea s'e se supuna votului majoritatii.“

Vorbindu mai multi insi contr'a acestei propu-
neri si nimene pentru d'ins'a, presedintele o amena-
pana la altu momentu alu conferintiei.

8.

Presedintele pune spoi la desbatere punctele d'in ape-
lu convocatoriu. La propunerea dlui Visarionu Romanu

se primesce ordinea inversa a acelor doue puncte, adeca, ca
să se desbata mai antăiu punctul II. despre modulu de pro-
cedere solidaria si apoi punctul I. despre constituirea parti-
dei națiunale in Transilvani'a.

Antăiul insinuatu la cuventu pentru obiectulu d'in
desbatere d. Visarionu Romanu dovedesc prin argumen-
te tari si numerose, că romanii d'in Transilvani'a trebue să
stă neclintiti pre langa cunoscutulu loru programu na-
tionalu si propune, ca facia cu diet'a Pestana si anume cu
alegerile viitorie pentru ace'a dieta, conferint'a s'e se dechiară
re pentru o pasivitate absoluta.

La acesta propunere, intempiata de intrăg'a adunare
cu aplause prolungite, se desvoltă in conferintia o desbatere
d'in cele mai seriose si mai frumose.

Mai antăiu D. cons. de sectiune la ministeriu Iosifu Hossu se respica in contr'a acelei propunerii, pentru că e de
parere, că calea pasivității nu ne duce la scopu, si face o con-
trapropunere pentru activitate electorale facia cu
diet'a d'in Pest'a.

Domnii Ioane Muresianu, Dr. Ioane Ratiu, Arone Densusianu, Acsentu Severu, Ioanne M. Moldovanu, Dr. Avramu Tincu, paroculu Vlass'a si presedintele vorbescu cu argumente tari
intre aplausele insuflite ale adunarei pentru propunerea dl. Romanu, era DD. Ioane Puscaru cons. de sectiune la ministeriu si Sumule Porutu cons. reg. si secret.
gub. pentru propunerea dlui Hossu.

Dupace in fine ambii propunetori mai vorbescu căte
odata, discusiunea se inchiaia si presedintele resumendu pu-
ne la votu mai antăiu parerea minorității pentru activitate,
pentru care d'in tōta adunarea votéza numai patru insi
era majoritatea este preste totu pentru propunerea dlui Visarionu Romanu.

Dupa votare presedintele enuncia:
Conferint'a Inteligentie națiunei Romane d'in
Transilvani'a se dechiară intrăg'a — afara de patru
membru — pentru pasivitate absoluta a națiunei
romane d'in Transilvani'a facia cu alegerile viitorie
la diet'a d'in Pest'a.

9.

Presedintele dă spre cetire unu telegramu sositu de la
Comitetul naționalu romanu d'in Timișoara, prin care saluta
conferint'a si i doresce rezultate fericite.

La propunerea presedintelui se decide:

a se exprime acelui comitetu multiamita si a-i
tromite asemenea salutare fratișca d'in partea con-
fintiei prin telegrafu.

Dupa acēst'a siedint'a se suspende pe o 1/2 ora.

10.

La redeschidere D. pres. propune ca dupa-ce conferint'a s'a dechiaratu in principiu pentru pasivitate si dupa-ce
acest'a s'ar' potè intielege in mai multe moduri, adeca, ca
alegorii s'e i-e parte la alegerea de deputati, dara acesti-a
s'e nu intre in dieta, său ca in cercurile, unde alegorii no-
stri sunt in majoritate, să aléga, si unde nu sunt, să nu aléga:
conferint'a s'e se respice intr'unu intiesu, care s'e delat ure
tōta dubietatea.

D. Axente Severu motivéza necesitatea acestei re-
spicări si este pentru propunerea presedintelui.

D. Visarionu Romanu este de parere, că „pasivitatea
absolută“ cuprinde in sine esplicare destulu de chiara; dar
pentru că a mai venit lucrul inainte, propune: ca conferint'a
s'e primésca aceea pasivitate in sensulu: ca romanii ardeleni
s'e abstienă absolutu in totu loculu de la ver-ce partecipare
la actulu de alegere pentru diet'a d'in Pest'a: asiedara neci
s'e aléga neci s'e mérga acolo.

Acēsta propunere e spriginita d'in tōte părțile,
si se primesce de intrăg'a adunare.

11.

Presedintele pune la ordinea dilei punctulu III d'in
programu „Constituirea partidei naționale romane d'in Tran-
silvani'a.“

D. Arone Densusianu face in acestu obiectu o pro-
punere d'in 8 puncte, pe care inse dupa-ce D. pres. pune pe
măs a adunarei unu proiectu de memorandu de acel'a-si sen-
su, si-o retrage.

D. pres. crede, că acelu punctu s'ar' deslegă asta data
mai bine prin alegerea unui comitet naționalu cen-
tralul, care-si are bas'a sa in mai multe concluse ale adu-
nantelor nostre naționale d'in trecutu.

Acceptandu adunarea acesta parere, siedint'a se su-

Pretul de Prenumeratune:
Pre trei lune 3 fl. v.a.
Pre siese lune 6 fl. " "
Pre anu intregu 12 fl. "

Pentru România . . .
pre anu intregu 40 Lei n. 16 fl. v.a.
" 6 lune 20 " = 8 " "
" 3 " 10 " = 4 " "

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. tapa'a tim-
brale pentru fise care publicati-
une separatu. In Loculu deschis
20 cr. de linia
Unu exempliar costă 10 cr.

sponde pe 1/4 de ora pentru o intielegere in privint'a mem-
brilor, d'in cari ar' fi a se compune acelu comitetu.

La deschiderea siedintiei pres. röga pe adunare a deci-
de mai antăiu, că unde are a fi resiedint'a acelu comitetu si
apoi, că d'in căti membrii s'e se compuna?

Adunarea decide cu unanimitate:

ca resiedint'a, comitetului s'e fia, ca si in trecutu
Sibiu si ca acest'a s'e constă d'in 25 membri
impreuna cu presedintele.

Se dă apoi cetire unei liste compuse in consultarea pre-
liminaria despre membrii, cari ar' fi s'e compuna comi-
tetulu.

Adunarea proclama cu unanimitate de membri
ai comitetului naționalu centralu pe DD.:

1) Elia Macelariu, cons. gub. in pensiune.
2) Georgiu Baritiu, directoru si redactoru alu
foiei literarie „Transilvani'a“ etc.

3) Ioane Hannia, protopresbiteru, v.-pres. alu
„Asociatiunei romane trans.“ si v.-pres. I. alu bancei
de asecuratiune „Transilvani'a“ etc.

4) Iacobu Bologa, cons. aulie in pensiune.
5) Nicolau Popea protosingelu.
6) Ioane Antonelli vicariu.

7) Elia Vlass'a canoniu.
8) Dr. Ioane Ratiu advocatu.

9) Ioane Branu de Lemény capitanu su-
premu in pens.

10) Visarionu Romanu, proprietari si in-
spectoru alu bancei de asecuratiune „Transilvani'a.“

11) Dr. Nicolau Stoia medicu.
12) Dr. Ioane Nemesiu advocatu.

13) Ioane M. Moldovanu, prof.
14) Ioane G. Ioanu comerciant.

15) Ioane Rusu protopresbiteru.
16) Augustinu Munteanu advocatu.

17) Gavrila Manu jude supremu in pensiune.

18) Simeonu Balintu protopresviteru.

19) Axente Severu proprietariu.

20) Ioane Pamfilu protopresviteru.

21) Dr. Avramu Tincu advocatu.

22) Arone Densusianu advocatu.

23) Nicolau Gaitanu advocatu.

24) Ioachimu Muresianu, v. notariu.

25) Demetru Juga comerciant.

13.

La propunerea dlui vicariu Petru Popu
adunarea proclamă unanimu de presedinte
alu acelu Comitetu pe D. Elia Macelariu.

14.

Adunarea decide mai departe:
ca Comitetulu s'e pôta tienè siedintia si conclude
de căte ori voru fi de facia celu pucinu o ptu men-
ibri; inse presedintele s'e invite la tōte siedintiele pe
toti membrii Comitetului.

15.

Presedintele propune adunarei unu operatu gat'a pen-
tru unu memorandu, ce, dupa parerea sa, ar' mai fi a se
face d'in partea Conferintiei, ca motivare la conclusele ei
de adi.

Fiindu inse acestu operatu cam voluminosu si fiindu si
tempulu inaintatu.

Se concrede la o comisiune de 5 compusa d'in DD.
dr. Ratiu, Ioane M. Moldovanu, Iacobu Bo-
loga, Dr. Tincu si Ioane Branu de Lemény
cari in siedint'a de mane s'e si de opinionea asupra-i.

16.

La propunerea dlui Ioane M. Moldovanu
conferint'a accepta cu unanimitate de a sa pe-
titiunea sub sternuta Mai. Sale Imperatului si Marelui
Principe alu Transilvaniei Franciscu Iosifu I. in 30 decembrie, 1866 prin plenipotintiati Georgia
Baritiu si Dr. Ratiu proovediuta de 1493
subscrisi si exprime protocolarimente multiamit'a si
recunosciint'a sa numitilor barbati pento zelulu
doveditul si cu aceea ocasiune intru aperarea si sus-
tenerea drepturilor nostre.

Amintit'a petitiune se acclude la acestu proto-
colu sub D. /.
cu acestea siedint'a de asta-di se inchiaia.

Siedintia a II-a din 8 Martiu.

17.

La 9 ore demanetă pres. deschide siedintă punând la ordinea dilei mai antâi citirea protocolului siedintei trecute,

care după unele modificări se autentică.

18.

Președintele comunica o chartie sosita în ora aceea din partea intelectualiei romane din distr. Fagarasului, prin care acela trămite conferintei salutari cordiale și i urează solidaritate.

Adunarea primesc cu multă bucurie și viu aplaude această impartișire.

19.

Se pune la ordinea dilei referadă comisiunei de 5 despre proiectul de memorandum.

Dr. Tincu, ca referinte alu comisiunei impartasiesc opinionea acestei-a, ca proiectul să se concordă comitetului național centralu, spre a-i da formă corespondentă și a face cu elu intrebuintarea in modulu celu mai coresponditor intereseelor naționale.

Conferintă primesc această propunere.

20.

Președintele propune, ca românilor și sârbilor din Ungaria și Banat, cari în comitetele loru naționale din Timișoara, Neoplanta și Becicherecu, au datu expresiune de simpatia pentru romani din Transilvania, să li-se exprime asemenea protocolarumintre fratișca multiamita și recunoștința cum si firmă asecurare despre acela-si simpatie.

Conferintă primesc unanimu si cu mare insuflețire această propunere.

21.

Ne mai fiindu nici unu obiectu de pertractat:

Președintele prin o verbire scurta multiamesce membrilor conferintei, pentru că — pre langa totă greutățile unei calatorie in tempu de iernă si atât de nefavoritoriu — au acursu totu-si intr'unu număr, atât de considerabilu din totă părțile, ce dovedește celu mai inflacaratu zelul pentru interesele naționale, si pentru că sub intregu cursul desbaterilor au dovedit o maturitate si soliditate esemplara.

22.

D. protopresiteru Ioane Hania și după d'insulu D. prof. Ioane M. Moldovanu multiamesce, in numele adunarei prin cuvinte alese si purcese din anima, presedintelui pentru conchiamarea conferintei si pentru inteleptă conducere a desbaterilor.

La care adunarea consumte cu: „se traiescă!“

23.

Siedintă se suspende apoi pe 1/2 ora, pentru redactarea protocolului siedintei de adă.

Dupa redeschidere acelu protocolu se cetește si se verifica.

Dupa verificare protocolul se inchiaia si subscrise.

Miercură a 8 martie 1868.
25 febr.

Elia Macelariu m. p. Presedinte

Vasiliu Romanu m. p.
Notariu conferintei.

Aronu Densusianu m. p.
Notariu conferintei

Loialitatea magiara.

(Una voce din Transilvania.)

„Cine cetește foiele magiare si cele straine mercenarie, pote căde usioru in spitala de a invidia pre locuitorii cei fericiti (!) ai tierelor de su corona st. Stefanu. Inse, de căa contempleri a supră stării lucrurilor la lumină priceperii seriose, la lumină adeveratei iubiri umane, atunci disparu colorile cele pacinice ale cucurbeului, si in locul loru se ivesc nori intunecosi, ochii omului se implu de lacrime ferbinti si animă simfitoria de doreri nespuse in privită pușetiunii națiunilor nemagiare său nemagiarone de una mija de ori nefericite.

„Da, e adeverat, că in Ungaria domnesce libertate deplina — ma si mai multu — una libertate denegata in desfrenare. Libertate in presa, libertate in cugetare, libertate in intruirea poporale, libertate la alegerile de deputati, libertate d'a injură si insultă cătu mai grobianu totu ce e santu; inse libertatea acăstă a gustă numai nobilii descendinti ai lui Bendeguzi si prepeditii cari, denegandu-si propriul loru sange si tradandu-si națiunea carea a nutritu la peptulu său maternu pre aceste vipere ingrate, s'au degradat a portă slepulu rasei magiare, carea voiesce a domnii preste totu.

„Si acestu soiu de poporu inea totu mai are cutedarea — unica in feliulu său si fără exemplu (de căa n'ar fi a se numi impertinentia) — de a seduce opinionea publica a poporilor europeni si a face ca lumea să crede că națiunea loru in raport cu națiunile cele mai liberale ale Europei să pre un'a si aceea-si trăpta cu acela-si atât in privită justitiei,

cătu si in a adeveratei iubiri de libertate si loialitate?! Fie-care inse are să respunda cu seriositate la intrebarea, că magiarii sunt ei ore in adeveru atât de liberali, precum pretindu a fi? De căa sunt liberali, atunci pentru ce faptele loru arăta contrariu? De căa nu sunt, atunci pentru ce usurpa acestu nume frumosu si santu? Si cum respundu magiarii la dreptele pretensiuni ale națiunilor sorori? Unică loru arma, cu carea voiesc a combate pre celealte națiuni, este miserabilă arma a toturor nepotintiosilor — denunțatiunea. De căa slavii si-pretindu drepturile loru, atunci ei gravitează cătra Moscova; de căa Romanii si-pretindu ale loru, ei gravitează cătra București. Arma onesta e acăstă, tu „cea mai nobila“ (?) națiune ungură!

„Mai intunecata si multu mai obscura este inse starea lucrurilor in Transilvania. — Acăstă tiéra cercata de totu felulu de calamități, acestu margaritaru pretiosu alu monarciei austriace suferă si gema sub apesarea de fieru a arbitriului magiari. De căa Romanii formă majoritatea poporatiunii, totu-si elementul magiari are preponderantia. Magiarul e legelatorul si elu decreteaza legile, elu e acusatorul, judecatorul si esecutorul sentintiei. Vai si amaru de sermanul acusatu, de căa mama sa, fiindu elu inca copilu micu, nu l'a ogoito cu unu „halgass“ ci cu „taci.“ Elu trebuie inca se suferă pentru peccatele stramisilor sei.

„Si ce dăce la aceste, press'a magiara? In locu de a provoca monderatiune in capetele agitate, ea vărsa oclu pre flacările patimei. In locu de a promove respectarea si amoreea imprumutata a națiunilor, nimicita prin perfidiu magiara, ea atâtia pe una națiune in contră a altei-a. Si acăstă conduită frumosă in dictionariul magiari insămăna „a fi loial!“ Ea ascunde adeverul, numai pentru a seduce opinionea publică si pentru a-si potă ajunge scopurile sale cele oscure. Unu exemplu eclatantu ni dă in privită acăstă foia generalului Klapka — „Száz.“ Foia acăstă si după ea mai totă foile magiare, adusera nu-de multu scirea, că noualesu metropolitul Blasiului, Prea Santiu sa dlu dr. J. Vancu, ar fi emisuna una circulare cătra clerulu grecocatolic, prin care lu-opresce de a participa la alegerile de deputati, pre cum si la totă afacerile de natură politică. Scirea acăstă implu totă animele cu cea mai mare amaretiune; sperantia națiunii romane, ce o avea in prelatul său besericescu, s'a clatinat, si ei se vedea in sielati amaru in acceptările, ce le nutriau fatia cu nouul loru alesu. Inse după putine dñe s'a arătat, că tota scirea n'a fostu altu ce de cătu una scorșitura impertinentă, tendentiosa si malitiosa, totu atât de nerușinata, ca si urdătorii si propagatori ei.

„Mi se pare, că amarilor nostri frati magiari nu li pare inca destulu de angustu vestimentul de fortia, care l'au impus spiretul si corpului națiunilor. Elu voiesc a margini chiaru si increderea reciproca a singurăcelor părți ale națiunii, amoreea si stim'a ce o au cătra prelatii loru besericesci si cătra conducătorii loru seculari. Inse fia convinsu dnii magiari, că dumni-a-lorū se prea incredu in artea loru; latiulu loru arteficiosu si seducatoriu stă inaintea noastră, de multu, in tota golatiunea sa, si numai orbul nu oserva tendintele loru. Solidaritatea națiunii romane inse, insuflându dejă frica magiarilor, nu numai că nu se va destrama prin reuafările loru neșintie, ci, in butulu toturor escamotăgișorilor loru incercări, se va consolidă totu mai tare.“

(d. „Zuk.“)

Transilvania.

Sabzis, 9 martiu 1869.

De la conferintă Intelectualiei Române din Transilvania, tenuă in Mercurea la 7 si 8 martiu 1869.

(Fine.)

Continuându-se siedintă, ia cuventul

Dlu Ar. Densusianu, si basatu pre motivele desvoltate in discursulu său de mai înainte areta, că congresulu național de la 20 aprilie 1863 a ratificat de la programă națională romane, statorită in 1848, apoi face o propunere din 8 puncte, prin care mai antâi se declară, că România se tine neclătit de concluzile Adunarei naționale de la 15 mai 1848 si a le congresului din 1-a ian. 1861, apoi că voru combate cu mediuloci legali Dualismulu, contrariu principiului de naționalitate, voru să fie solidari cu tote națiunile nemagiare cu interes identice, si in fine că pentru conducerea afacerilor naționale e necesară a se alege unu comitet permanent.

DD. Dr. Ratiu, I. Moldovanu si Boeriu sunt de parere, ca acesta propunere, fiindu cu multu mai momentosa de cătu ca conferintă să se pota pronunța numai de cătu in privită ei, să se, dñe mai antâi unei comisiuni, carea apoi să raporteze

despre ea in siedintă de mane. — DD. Hossu Hani a sunt in contră comisiunei.

Schimbându-se astu-feliu parerile despre modul de pertratarea importantei propunerii a dlui Densusianu, éca se radica dlu Cav. de Puscariu si ce că, de ora ce principiul activității sale a cadut, d'insulu nu voiesce a participa la desbaterile ulterioare a le conferintei (Voci: Bine! Să traiescă totu-si — daca onorabilă conferintă se inviosește dsa ar' vră să facă căteva reflexiuni la propunerea dlui Densusianu. Oratoriul este intrerupt dmai multe părți; se audu voci: daca ai dechiară că nu voiesc să mai iai parte la desbateri, apoi să netate buna! Cu tote astea, dlu Puscariu s'apucă despici pără, vorbesc de diferintă intre cuvenții „independență“ si „autonomie“; intrerumperile continua si dlu Puscariu parasesce sală conferintă era cătă-va membri ai conf. trămitu dsa un „să traiescă!“

Dlu Axentie Severu observă, că principiul passivității, primul de conferintă, nu ar fi de stulu de precisu, si pentru acea doresce ca conferintă să esplice mai pre largu acestu principiu.

Dlu Vis. Romanu, ca propunetoriu alu passivitatei, dăce cumă acea passivitatea cuprinde esplicare destulu de chiara a acestui principiu, ca adeca României să se abtina absolut de la orice actu relativ la alegerile dietali pentru dietă din Pestă.

D. A. Horsia, dăce că esplicare dlu V. Romanu fu cu atât de mai necesaria, cu cătu — după cum intilește — multi si-au facutu intrebarea, că ore nu este cu cale ca passivitatea venindu a se executa si se dechiară si motiveze si din partea alegatorilor romani cari s'au conscris pan'acum?

D. Petru Popu intielege passivitatea absolută asăi cum a esplicăto dlu V. Romanu, si conferintă conclude unanim, că principiul passivității absolute are a se intielege astu-feliu: ca România să se abtina de la orice actu relativ la alegerile dietali pentru dietă din Pestă.

După acestea presedintele pune la ordinea dilei punctul II. din programul susținut, adeca constituirea partitului național român din Transilvania, după exemplul altor parturi si cluburi naționale organizate inca de mult. Pentru consultare preliminaria a supră acestui punctu siedintă se suspendă pre 5 minute. Dupa 5 minute siedintă se continua si la propunerea presedintelui conferintă se conclude a se alege unu comitet central național de 24 membri si un presedinte, cu presedintă in Sabiu.

D. Vis. Romanu cetește numele consemnat la consultarea preliminaria.

Deci conferintă proclama in unanimitate urmatorii dni de membri ai comitetului central național din Transilvania: (Vedi-i in protocolul publică mai susu si in „Federatiunea“ nrul 26. R.)

La propunerea dlu Vicariu Petru Popu, dlu Elia Macelariu se proohiama unanim din partea conferintei de presedinte alu acestui comitet si dlu protopopu Ioanu Hania de vice-presedinte.

La propunerea dlu I. Branu de Lemeni se decide, că comitetul poate tine siedintie si aduce concluzie in nrul celu putin de 8 membri său o teritorialitate.

Presedintele propune conferintie unu operatiunea pentru o resolutiune său declaratiune ce comitetul are să facă.

Dlu Ar. Densusianu, pentru simplificarea agendelor si castigarea din tempu si retrage propunerea sa in favoarea proiectului sustinut de d. presedinte este basat totu pre acela-si principie si desvoltat in tota forma necesaria pentru a se acceptă si declaratiunea formală din partea comitetului.

D. Dr. Ratiu propune ca acestu proiect să se dñe la o comisiune spre a-si da opinionea in siedintă urmatoră. Aceasta comisiune se alege in persoana dd. Dr. Ratiu, I. M. Moldovanu, I. Branu de Lemeni, I. Bologa si Dr. Tincu.

Dlu J. M. Moldovanu propune ca conferintă să esprime multiemita dloru Georgiu Bariti si Dr. Ratiu pentru sustinerea petiției din 30 dec. 1866 provediuta cu 37 plenipotintie său 149 de subscriptiuni.

D. Dr. Ratiu dice că ar' avă mai mare bucurie daca conferintă ar' primi acea petiție de a să

Cuvintele dloru Moldovanu si Ratiu sunt prime cu placere si conferintă primesc unanimu de la petiție amintita si esprime multiemita dloru substernatori.

D. Hania propune a se esprime multiemita dlu pres. Elia Macelariu pentru inteleptă conducere a desbaterilor, si conferintă a votaza această multiemita erumpendu in vivate entuziasme pentru dlu Macelariu.

Cu acestea siedintă se inchiaia pre la 5 ore d. si pres. defige continuarea sied. pre diu a urmatoarea la 9 ore a.m.

*) Vedi nr. tr. 26 si 27.

— A două dî la 9 ore se continua siedintă. Proiectul pentru formularca resoluției se încreștează comitetului central și siedintă se fină rostindu-se multiemita dlui pres. Macelariu și datoru notari V. Romanu și Aronu Densusianu. Nu potu să nu citez acă căteva cuvinte din discursul dlui prof. Moldovanu, carele exprimându-si bucuria pentru rezultatul conferinței dîse între altele: „Unu politicu bunu a dîsu să nu te opuni torintelui; ei bine dloru, nu ne-am opusu torintelui, nice nu ne-am aruncat să innotâmu cu elu, ei ne-am asediat frumosu pre tームure, si lu-lasam să curga pana ce va decurge...“

Cu acestea mi-inchiău raportul. Coresp.

Conclusul conferinței inteligintei romane d'in comitatul Dabacei.

Avandu în vedere că legea electorală transilvana d'in 1848 d'in inceputu a fostu creata cu aceea intentiune, ca pretensiunile juste și interesele vitali ale națiunii Romane să nu se pôta validă și reprezentă în legislatiunea tierei, de si națiunea nostra în comparație cu națiunile coloquitorie, neasemenat mai multu contribue cu sangele si avearea sa la ajunerea scopului statului;

avandu în vedere că în lipsa unei reprezentanții corespondentorie națiunale, dorintele noastre totu-de-ună a fostu ignorate si fără concursul nostru legalu s'au adusu legi, care vătama cele mai sante drepturi ale noastre de limba, națiunalitate si autonomia;

avandu în vedere că legea electorală d'in 1848, care favoresce privilegiile si delaturăza recerintele dreptății si ecuității, s'au sustinutu pentru Transilvania d'in aceea cauza, că dorintelor noastre naționale nici în viitoru să nu li se pôta da expresiunea în legislatiune;

in urma avandu în vedere că prin terorisarea, abusurile si influențarea ilegală a organelor guvernului, alegatorii Romani suntu impedeccati în exercitarea libera a dreptului loru de alegere, de chiarămu:

că nu potem si nu voim a participa la alegările dictale pentru sesiunea 1869-1871.

Gherla, 4 martiu 1869.

De sub Mesesiu, (cott. Soln. med.) mart. 1869.

(an) Cumă dietă viitoria va fi una d'entre cele mai momentose, ba dôra mai momentosă si interesante decâtua cea exprimata, chiar de nu amu avă alte semne, destulu ni documentează pregatirile si misiunile electorale ce se observa preste tota tieră. Partidă drepta, partidă stanga in care suntu imparății ungurii, misca tota petr'a spre a inaltă cu triumf standardul victoriosu a principielor sale intrupate in deputati cari se voru alege. In aceste inprejurări ore a treia partidă naturale formata de curendu, partidă nemagiara face ea ce-va ca nai'a existintei sale aruncata si atacata de valurile turbide ale magiarismului să ajungă la lumanul mantuirei? De ingrijescse ea ca principiele sale salvifice să si aiba reprezentanții sei si să faca preparativele necesarie la reusarea celor-a? uitandu-ne in giuru pana ce de o parte cu bucuria primivu miscamintele organizate a unor-a municipie romane, de alta parte cu durere trebuie să constatăm că inca multu ni mai lipsesc, multe avemu de facutu. Nu se pote negă că conferinta d'in Timisiora a datu nisuintielor principelor si preste totu politicei romane unu aventu o forma concreta moderna, o a sistemisatu punendu-o înaintea ochilor fie-carui romanu cu pricepere. Nu se pote negă că folosu si influență ce o va eserțea acesta conferinta asupră romanimei intregi va fi mare si salutară; aceste totă inseamnă atunci se voru intemplă, de că principiele profesate aviole fie-care romanu si-le va insuși si se va nisui d'in puteri în cercul său de activitate spre realizarea loru.

Traim, celu putin la parere, in tiéra constitutionale. Ce e dreptu acesta constituție pentru noi e vai si amară, una totu-si nu se pote negă si stigmatiză de reu in d'ins'a celu putin la principiu; acă este pentru noi romanii ungurieni: legea electorală. Aci nici speranța că cu ajutoriul acestei-a devenindu reprezentanți in proporție numerică cu tempu o să scapă de atâtă necasuri si neindreptățiri. Pentru ca acă este se intempele si de lipsă să profită cu trupu cu sufletu de ea, mai alesu dupace in tiéra constitutionale numai prin deputatii alesi in inteleșul acestei-a se pote curmă firul necasurilor noastre. Chiar conferinta d'in Timisiora in impune a nu crutiă ustanela fatia cu reusirea deputatilor naționali. Sublimu este dreptul reprezentanței adeverate, intom'a ca sorgintele d'in care emană; prin acă este poporul devine si croitoriu sortii sale, dispunetoriul averii si sangelui său, a bunurilor celor mai prețioase in lume; e stavl'a toturor fără de legilor si istororii binele pentru popor, si totu-si ce nefericire! alegatorii romani mare parte ce putin profită de acestu bunu, ba ce e mai dureros! mare parte lu capitalisă in unu modu de totul brutalu si nedemnă de demnitatea omenescă spre rusinea eterna a loru si seducatorilor loru! Ocașunea binevenita reu folosita ni pote aduce amaru de diecenie.

Nu voi să me ocupu acă de mersulu miscamintelor

electorală a altor-a cote, numai singuru comitatul nostru, alu Solnociului de mediulocu, lu-voi avă înaintea ochilor supeditandu-mi acesta materia de meditatu d'in destulu.

Miscamintele electorale in cottulu nostru s'a inceputu in data dupa ordinatiunea ministeriale relativa la concieri. Magiarii patronati de sorte, avuti in bani si visuale, vinu si cereale au intreprinsu numai decâtul (dupa ore-si care sistema o coruptiune de care si iadulu să inspiamentea intre romanii acestui cottu fără cari ei nu potu face nimicu fiindu in minoritate de totu neinsemnatu. Aci si maiestri mai alesu cei de partea dréptă cu candidatii loru la Tasnadu G. Beretzy, la Cehu br. Wesselényi de la Hododu, a Gibou G. Urházy. Partisanii acestor-a de si neinsemnatu, patronati in se de „fondulu secretu“ alu dreptei, curtile Wesselenistilor si jidani arendasi adicti acestor-a procedu capacitanță poporului d'in satu in satu cu vinu, vinarsu s. a. despre bunetatea principielor loru, ucigandu moralitatea si simtiul de onore in unu modu diabolicu. Eruirile curgu de vinu de a lui Beretzy et comp.; celarile si arende baronilor Wesselényi sunt deschise diu'a noptea pentru romanii candidatilor br. Wesselényi si G. Urházy, si bietulu romanu mare parte neavandu cine să-lu conduca, se infrupta cu aceste bucate si beuture veninoze destruitorie de totu organismulu materialu si spiritualu alu său. Asă merge acă este preste totu comitatul. Capulu in se la tote lu face curtea Wesseleniana d'in Gibou. Acă este disponendum de o avere respectabile, remasa d'in evul feudal, cum se vede spre a ruiniă poporulu si spiritualu, nu crutia bani, nu vinu, nu vinarsu, nu pane, nu sare, nu carne, nu lemn, nu pasiune, nu nimicu, numai să reea favoritul său adictu de la „Esti Lapu“ G. Urházy, omu odiosu in gradul supremu la totu sufletul de romanu, care nu numai că nu a facutu nimicu pentru romanii d'in acestu cottu, unde peste voi'a nostra, cu vicleștiu fu obtrus de deputat in 1867, ei inca in diurnalul său mai sus-amintit si-bate jocu si profaneza totu ce e romanu prezent. Sub totu de cursul conscrierilor butile de vinu stau in mai multe locuri spre dispusetiunea fie carui Urházy-sta cu vine la conscriere in Gibou. Afara de acă este satelitii curtilor L. Szikszay si ce-va fostu Postmeister Hatfaludy acum secretariul preademanului comite supremu Wesselényi ambla d'in satu in satu impariendu mii pre la poporu si corifeii loru numai să-si vinda satanci sufletul, națiunea, avearea, sangele, să si deo votulu lui Urházy; si de 10 ori dorere, d'in cauza putiniei grigi a preotilor, veghiatorilor celor mai naturali ai poporului, acesta le si succede; ba dupa cum su informatu „auri sacra famē“ inpreunata cu otîra de pasiune si lemnaritu d'in domnescu, reguléza si tenu'a politica a cătorva preoti romani mai considerabili facandu-i alter ego lui Jud'a fatia cu națiunea care i nutresce si sustine cu scumpa trud'a sa.

Poporul in simplicitatea sa nu se săi folosi de dreptul său sublimu, nu-si săi explice atât'a mancare si boutura, sciu in se preotii, si D-dieu si națiunea la tempulu său de la acesti-a va cere sem'a sufletelor concrediente loru. Dece noi nu vomu lumină si surerge slabitiunei poporului, cine să-lu inveti? Seclii am fostu despotați de totu, afara de sufletu, acum antagonistii nostri vreau să ne despoie si de aceste, ore să ni-lu dâmnu pentru unu blidu de linte, ori căt'a pasiune, ori căt'-va fiorini, ori unu caru de lemn, ori o feria de vinu, vinarsu? Eu credu, că nu, fratilor preoti, fratilor romani! nici pentru milione, „unulu ca acelu-a — cum dîce poetul — blastamatu să fia, nime să nu-lu planga nime să nu-lu scia!“ Voi vedeti cum ambla satan'a in forma de avocat, postmeister, s. a. mugindu, cercandu, pe carele să-lu inghititia d'in turm'a vóstra sufletescă pe sé'ma cutarui si cutarui deputat neromanu; si ore de n'aru fiacăt'a ce-valucru de pretiu micu, pune-aru cine-va atât'a ustanéla, atât'a gerfa? Nu si éra nu! — Voi sunteți sarea pamantului si lumină lumii, dîce evangeliul — faceti dara, ca in acesti tempi grei de istoria lumii a vóstra să lumineze mintile tuturor celor d'in intinerescu!

Déca Wesselenistii aru sacă numai pe jumetate d'in aceste spese pre sé'ma scolelor poporale romane, adeveru adeveru dico, si-aru redică in animele Romanilor unu monument mai duratoriu ca beti'a si aram'a.

Romanii inteligenți (mai alesu preotii) d'in acestu cercu alegatoriu spre a potă reesi cu candidatul loru D. Vas. Popu prot'a in Santeu si totodata spre a se svatui, cum să contramineze coruptiunea cea inspiamentea, au tenu'o conferință a totu cerculu alegatoriu in Gibou in anul 26/2 1869 sub presidiul D. protopopu Cheseli. Nu s'au adunat multi dara au fostu reprezentate totă trei protopopiatele alu Bredului, Notiegului si Napradei. Aici dupa putină consultare s'a decisu unanimu:

1) Că toti romanii d'in cercu voru sta pre langa candidatul Romanu. Garanti'a: parola de onore.

2) Că totu preotulu si intelligentul să-si tienă de cea mai strinsa detorintă atât in baserică cătu si afară de aceea cu tota ocasiunea binevenita — a abate pre romanii săi de la beutură si bucatele spurate si inveninate ale curtilor — de Gibou, a candidatului Urházy si a altor-a candidati neromanii, si explicandu-le si luminanțu-i despre santien'a acestui dreptu, voru staru si tienă la partidă națională romana. Garanti'a: parola de onore.

3) Că in diu'a alegerei totu preotulu si intelligentul să-si cunoște de detorintă a merge la alegerile in fruntea poporului său si a se imbina cu tru-

p'a naționale dupa formulă prescrisa. Garanti'a: parola de onore.

4) Înainte de alegere, intelegerintă să mai aiba o conferință in Odorhei, unde să se prezinte si de semnatul.

Cei doi bravi protopopi presinti si in alu treilea tractu (fiindu protop. morbosu) notariul tractual primă sarcină de ale notificătote aceste-a preotilor subalterni, si prin acești-a poporului romano.

Acum veni pre tapetu causă a cointelegerii cu partidă stanga, care doresce a se intelege cu noi in multe privinție; acă este inse, dupa ce romanii se aretara aplecati, se relegă la o conferință mică.

Dupa aceste măsuri de precauție ce rezultatul vomu avă? D-dieu scie! Daca toti voru sta cu o inima si gura la lucru, de rezultatul nu măsui indol; ce se va intemplă, la tempulu său voi referă dandu publicitatea totu odata si numele acelorui intelegerintă ce se perdura in castrele straini. Destulu că marea coruptiunilor magiare ce ne incunjușă, e fără margini, satelitii neobositii, ba nici amenintările nici bataiele nu lipsesc pana acum, asă in cercul Tasnadului, asă in Gibou unde ungurii cu unguri se batuta; beutura si mancare, lemn si pasiune acum sunt destule pana la alegerile; dar' dupa aceea cunoscute numai vre unu romanu a pasiună, si aude apoi titlurile de comunista, teciuarii, hotiu s. a. pre langa pedepsă aspră, dictata de lege; inse cine sămena coruptiune va seceră demoralisare!

Fia, ca totă apucaturele machiavelistice si mistificării să nu aiba nici unu rezultat la poporul nostru celu multu maltratatu!!

Cu aceasta ocazie nu potu a nu notifică in interesul adeverului, că scirea de la Gibou venita de la Urházy, imbrăcata in forma de telegramă, esită in „P. Napló“ nrulu de joi (11 mart.), cumă: „Romanii să entuziasmează pentru Urházy“, in românia de aici a produsu cea mai mare iritatiune si e unu neadeveru grosolanu demn de candidatul mistificatoriu, alu curții de Gibeu—mare Paraleu.

Romani'a.

Alu doilea discursu alu Dlu Ionu Brateanu tenu la intrunirea electorală in sal'a Slatineanu in 3 ianuarie a.c.

(Fine.)*)

O vōce. Dîi avocatu si lasa lu (ilaritate).

D. I. Brateanu. Apoi astu-selu crede dlu că o să ne potem intarli, că o să ne potem armă, asă in cătu să dică si d-lui si eu că: suntemu? (sensatiune).

Nu sciu cine dîce adineori: Avocatu. Candu am dîsu că invaziunile sunt role si să ne ferescă D-dieu de ele și noi insine să ne ferim, d. Gradisteau, suindu-se aici, a dîsu că si invaziunile ar bunul loru, căci no facu să avemura in contră strainilor. Acestea si unu cuventu, unu argumentu adeverat de avocat. Dar' dlu este si consecintă, fiindu că are amici intimi, cari s'au dusu in Moldova d'au insotită pe muscali in tiéra nostra; (ilaritate, aplause) pana astă-di nu sciam pentru ce a facutu acă; acum inse, dupa declararea d-lui Gradisteau, intelegeri; d-lorū au adusu pe Turci, pe Nemți său pe Muscali in tiéra, ca să intărască in d-vostre amorea patriei si independenție! (mari risete, aplause).

Ei d-lorū, trebuie să rideti negrescutu d'asemeni, cuvinte, dar' trebuie totu d'o data să fiti atenți, să ascultati, căci este lucru seriosu. Bagati bine de séma, să nu slabiti, căci téma mea acum este mai mare de cătu mai înainte; am primitu, sunt căte-va septembare, o epistolă de la Parisu in care se dice că maghiarii sunt gata si ascăpta ce-va in Tiéra Românească si la cea d'antă complicate ce s'ar' ivi, sunt gata si între.

O vōce. Să poftescă, déca le dă man'a.

D. Ionu Brateanu. De aceea am dîsu: cautati ca nu cum-va să slabiti la alegările viitorie; căci déca ve veti aretă slabi, atunci amicii onor. d. Gradisteau, ca să intărască amorea patriei in animele d-vostre, voru să fia éra-si nevoiti să chiame pe Turci, pe Austriaci său pe Muscali. (Applause).

D-lorū, lucrul este forte seriosu. Acă este frică mea si de aceea am provocat acă adunare. V'am spusu si ve repotu: déca ar' fi vorbă numai de libertate, numai de capitaluri resipite, totu nu măsui ingrijii asă multu, dar' mi e téma de esistintă națională insa-si. Si éca de ce:

Poporul roman este... mojicu, (ilaritate) nu scie să pretiuesca aristocrati'a "(A! a! bravo! ilaritate, aplause) si despre acă este s'au incredintat tota lumea. Dar' este altu popor peste Carpati, care este forte aristocratu, care nu este mojicu, acestu-a este poporul maghiar: au pana la caciula si pinteni la cisme to-ti, (ilaritate) si mi-e téma ca nu cumva să vina dorintă cui-va să ve aduca pe acelu popor aristocratic, ca să ve disciplineze, să ve desmojicăsca, să ve facă să primiti si d-vostre aristocrati'a si să-i dati locul ce i se cuvine.

O dicu acă este intr'unu modu glumetiu, dar' sunt glume de acelle care desvelesc cugetări in fundulu caror-u-a e sauge; v'am vorbitu sub o forma glumetă, ca nu cum-va să ve prea spariati; inse grigea trebuie s'o aveti, déca nu cum o am eu, celu pucinu pe jumetate. Fiindu insciintati, sum

*) Vedi nrulu 26 si 27 alu „Fed.“

incredintiatu că o să ve portati cu barbatia; vi s'a spusu că veti să luati socotele amicilor dui Gradisteanu, să ale mele; — eu dloru, nu cred că d'in socotele unor-a d'in dloru o să ve imbogățiti multu, că-ci dice proverbul: prinde orbulu, scote-i ochii; (ilaritate) si apoi ce spune dui c'o să veniti să le luati socotele de la 2 mai pana asta-di; déca nu li s'a luat socotele dupa 11 februarie, fiti siguri că nu li se voru mai luă nici o data! (applause) Cum! V'amu chiamat săra-si la potere si mai veniti asta-di să dicesti că aveam să le luăm socotele? Dar' paralele s'a cheltuita de multu si d. Gradisteanu o scie prea bine, ce mai vorbesce dura de luarea acelor socotele? Dui avocatu, — dui care a vediut la curte judecătile acelor care a facutu furtisaguri, sciu cătă d'in amplioatii cari au furat banii Statului sunt in puscarie! — Numai unulu dloru, numai Olanescu singuru. Apoi numai unulu este in Tiér'a Romanesca ca elu? Intrebu p. d. Gradisteanu să respunda la acést'a.

Domnilor, eu am spusu că ministeriul a facutu apel la tiera. D. Gradisteanu cu multa dibacia a vrutu să ne incureze, pronunciandu numele Domnitorului, si dui scie mai bine de cătu toti că in regimul constitutiunalu numele Domnitorului trebuie să-lu pronunciāmu numai ca să-lu adorāmu, dar' nu să ne servim ca de unu paravanu, ca de o paveza contr'a sagetilor, acést'a nu este tocmai lealul si nu dovedește devotamentul pentru tronu. — Domnul Gradisteanu a mai adausu că guvernul face apel la tiéra, pentru nu scie ce procesu. Si dsa a venit si ne a spusu că antâia instantia este tronulu a 2-a instantia este tiér'a si de acolo procesul nu mai merge la curtea de Casatiune. Tote bune; dar' dui n'a spusu care este procesul?

O voce. L'a uitatu acasa.

D. I. Brateanu. Ei dloru, de vreme ce se face apel la tiéra trebuie să fia unu procesu, si me intrebu si eu care este procesul? Este ore — cum a dñu dui — ca să ne ià socotele? adeca dui gasesce că majoritatea camerei a facutu hotie si face apel la tiéra ca să-i à socotela? Ce se potrivesc! Ei domnilor, s'a intemplatu in tóte tierile lumii că o parte d'in o tiera să nu se potrivesca in sentiente cu straini in ceea ce privează legile tierii; acést'a este si la noi: camer'a care s'a desfintiatu nu placea strainilor! (applause) findu că era o camera națiunala. (Applause). Eu amu dñu: Dloru ministri, nu desfintati camer'a; intielegu să nu ve placă, dar' ea este unu scutu in fati strainului. Ce o să faceti, déca veti aduce o camera care să fia la ordinile dvostre? ce o să mai dicesti strainului? că-ci pretentiuile in tóte dñelete au să se marésca si o să fiti siliti atunci să jucati cum ve voru cantă. Nu sciti ce pretentiu aveau unii concesiunari, si numai fiindu că camer'a a tienutu tare, d'in 10 milioane li s'a datu 5 milioane, inse totu li s'a datu? Dar' candu va fi o camera care să nu aiba alta vointia de cătu a guvernului?! In Monitorul dloru dicu ca să felicita de raporturi bune cu tóte cabinetele. — Apoi o camera o să aiba ore raporturi bune, déca nu le va incuiuñia tóte cererile?

D. Gradisteanu a dñu ca să face apel la națiune ca să vina să-i à socotela dui Brateanu si amicilor dui. Dar' v'am dñu eu, dloru, să trameteti amicii mei in camera? Décasiu si fostu de opiniune ca să nu trameteti in camera de cătu amici devotati mie, asiu si facutu ce facu dloru asta-di inaintea alegerilor.

D. Gradisteanu ve dice: nu se poate să vi se mai ià libertate; aveti să faceti alegerile in tóta libertatea si să trameteti omeni cari se ià socotele.

Apoi déca dloru au atâtua incredere in națiune, si voru in adeveru omeni independenti omeni scrupulosi, de ce au inceputu de odata dupa disolvarea camerei să schimbe prefecții, sub-profectii, judecătorii de instructiune cu depesi telegrafice si nöptea. Acést'a este libertatea alegerilor? Déca au incredere in poporul romanu, déca au facutu apel sinceru la națiune, de ce nu ve lasa in tóta libertatea, de ce schimba toti prefectii, de ce trametu prefecti de acei-a cari este sciutu ce au facutu... (Applause).

Sciti ce faceau prefectii in tempul dictaturei, in tempul statutului: luau pre bietii tierani si i bagau că pe oi in casa, si pre urma le dñeau: acest'a este bunu, acest'a este reu, si numai pe cei buni i alegă. Numai prin venirea unor asemenei prefecti intr'unu județiu, scie lumea ce vră guvernul... (applause). Amu indrasnitu noi atunci să ne ducemu la alegeri? Si ore nu ne amu dusu fiindu că ne era frica că ne baté poporul? Nu. Că-ci altu-felu ne ar' baté poporul asta-di, candu este libertate. Dar' elu nu ne a batutu atunci si nu ne va baté nici asta-di, fiindu că n'am esită nici o data cu flori insinuia strainului! (applause). Prin urmare Domnilor, Francesulu are o dicătore elu dice: Cine a mancatu, va mai manca, cine a batutu, va mai bate. — De aceea si noi ne ingrigim si luăm tóte mesurele ca să nu o mai patim, să nu ne lasămu a fi maguliti de frumose cuvinte, ori cătu de amagitorie ar' fi fiindu că scimă că chiar' juramintele nu ne au garantat! (applause prelungite).

D. Gradisteanu are formă oratorica a baronului, dui sferșiesco print' unu buchetu care este că eu asiu si dñu că Domnitorul nostru are să plece d'in tiéra, si la aceste cuvinte a sangerat anim'a dui Gradisteanu si a totulor amicilor dui (ilaritate). — Dar', dloru, ce v'amu dñu eu altu ceva de cătu să ve faceti demni de acestu suveran? V'amu dñu că

este o cestiune de onore ca să ve arătati că sunteti unu popor d'in acele d'in cari să se poată face, ceea ce ilustrii săi străbuni au facutu cu alte popore. (applause). V'amu dñu să nu lu desgustati, să nu faceti ca elu să perda increderea in poporul romanu.

D. Gradisteanu a protestat pentru acést'a. Apoi dui pana eri, candu a fostu deputat, a facutu totu ce i a statu in putintia pentru ca să lu desguste. De unde au venit atacurile, d'in care parte? d. Gradisteanu v'a asurătă că Carol I-iu a prinsu radecine in anim'a Romanilor! Dara cine a cultivat, cine a semenat si udatu? dumnilor? Apoi dloru cu foi de focu, dumnilor au suflat ca să usuce radecin'a, au saputu cu tiernacopulu ca să se sece acele radecine... Ciudat lucru! de alalta-eri pana eri dloru au uitat totu. Eu sciu că omenii, candu sunt prea tineri său prea betani, le vinu amorurile ca unu fulgeru; dura la omeni de vrest'a dui Gradisteanu si amicii săi amorulu le vine cu insectul, precum si opiniunile, ideile nu se schimba intr'o dñ. Numai pentru Santul Pavelu s'a facutu minunea acést'a, si nu sciu de că ea s'a facutu si pentru d. Gradisteanu. Déca ea inse s'a facutu si pentru dsa, atunci vina să se face declaratiune nu pentru dvostre, ci pentru tronulu care, cu sutorile noastre ale toturor si-a prinsu radecine in România, cu sulfarea noastră calda, cu dragostea animei noastre a crescutu copaciul dinastiei Hohenzolernu. (applause).

Lu incredintāmu pe neofitul d. Gradisteanu, pe acei-a caror-a angerii li s'a arătătă er' pe ceru, că nu au să teme de nimicu despre noi. D. Gradisteanu să fia cu prevedere intre ai d-lui (applause), ca nu cum-va să facă, cum faciau Sacsonii candu Carolu celu Mare i a botezat in Elb'a, său cum faceau Rusii sub imperatulu Vasile său Ivanu, — nu tieni bine minte care-i boteză, Imperatulu pună de i treceăriulu si le da d'incolo o haina nouă, inse ei treceau in destru ca să le mai dñe o haina, si dupa ce se intoliu bine si Ivanu nu mai avea ce să le dñe, ei era se inchinăt la idolii loru cei vecchi. (applause)-

Noi, ca unii cari ca omeni amu patit'o, greu si amaru impreuna cu poporul romanu, amu avutu dreptate a ne ingriji, candu amu vediut atitudinea care a luat-o guvernul, desfintandu o Camera națiunala, — că-ci numai strainul era contr'a ei, — candu a inceputu er' dupa obiceiul celu vechiu, a se procede la alegeri; amu avutu dreptate, dicu, să ne ingrigim si să ve dicem: „să facem astfelu, fratilor, in cătu să nu i mai ispitesca er' necuratulu.“

D. Gradisteanu pote se va duce si va avea fericirea să-i converteze, ca de mane să incépea a da tóte liberătătile, a lasă pe toti prefectii la locurile loru, a lasă judecătorii de instrucțiuni pe unde sunt, a nu numi pe altii de cătu acolo unde nu sunt, a nu i scôte de cătu atunci, candu au facutu vre unu abusu, era nu a scôte pe cei cari au aplicat legea in tóta vigoreea sa. D. Gradisteanu i va face pote să nu destitue si pe acei cari au aplicat legea judetiene si de cătu ministeriul va incepe să intre pe drumul acestu-a noi vomu si cei d'antâia cari era i vomu imbrătișăt ea totu-d'a-una. Vomu si servitorii loru, la cele bune, era la cele rele nici o data. Déca ministeriul nu va intră inse pe calea cea buna, nu vomu incetă nici-o-data d'a lu combate!

Siedintă a se radica la 12 $\frac{1}{4}$ ore după mediul noptii.

Varietăți.

* * * (In Bucuresci la dlu Chesarie Bolianu) in 20. faură s'a tienutu una siedintia mare, forte mare (de cismari) su președintă generariului Tellu. Actulu celu de mare importanță al acestei adunături a fostu: Să traëscă Tellu! si nimicu mai multu.

* * * (Bibliografia) La Roumanie, son present et son avenir (Romania, presintele si venitoriu ei) par Ch. de Bougueron, se află la librariile d'in Bucuresci, Iasi si Galati.

* * * E adeveru că Adolfu Dobrzansky s'a retrasu, si in locul lui s'a alesu (in cerculu Sborou) deachistulu c. Francisco Szirmay.

* * * Cum se intemplă, că de căte-va septembrie nu se mai aude de asasini si rapiți in capitală? oservă cine-va in dñelete acestei. Apoi bine, éca asié: hotii si lotrii a esită la aeru liberu in provincia a cortesi, unde poti castiga bani pre cale constituutiunale si a omori omeni totu pre cale constituutiunale, reflectă altu-cine-va.

* * * (Cav. de Puscariu si minunat' a lui conduită), „Száz“ spunendu, că in conferintă de la Mercurea numai dnii: consiliarii reg. ung. cavaleru de Puscariu, consiliarii reg. ung. Iosif Hosszu, consiliarii intimi alu marelui Voda-Peci Portiu, telegrafistul reg. ung. Cristea si concipastasulu (inspe) la min. reg. ung. Bárdossy au fostu contr'a abtinerii de la alegeri pentru diet'a pestana, dice: Dlu consiliariu Puscariu parasi sal'a inainte de votare. Se pare, că dlu consiliariu nu poate siede multu in tru nul locu (d: pre unu scaunul, dl. cav. i ar placă pre doua) fiindu-că la mai multe ocasiuni se vediu silitu a se departă inainte d'a se face votarea!

* * * (Gazeta del Popolo) dice, că escesele si masacrările ce intrevin la alegerile deputatilor in Ungaria, nu permitu omului cultu a descoperi vre-unu gradu de cultura la națiunea magiara. Frumosu complimentu.

* * * Pana adi (16. m.) s'a alesu 39 deputati, 23 deputati si 16 tisaisti.

Sciri electrice.

Madridu, 14 martiu. La manifestația in favoarea sistării conscriptiunii militari au participat 3000 de persoane si se audia de repetite ori „traesca republică federativa!“

Lissabon'a, 14 martiu. Principalele de Montpensier a declarat, că d'insulu numai asié va primi tronul Ispaniei, de călu va alege una majoritate insemnată.

Agramu, 15 martiu. Adi s'a publicat in dieta legile d'in 1867. Legea pentru inarmarea tinerii fu salutata cu entuziasm. Legea pentru infintarea unei universități se va sustine spre sanctiunare. Imperatás'a a promis că nu preste multu va cere să de nou Agramulu.

Belgradu, 15 martiu. Diuariul oficialu „Unitatea“ vorbindu despre sărtea nefericita a Bosniei, dice, că sangeros'a lipitore, Osman pasia va domni, pana candu poporul se va revoltă, să Serbi'a va incepe a amenenția Turci'a.

Fiume, 15 martiu. Iluminatiunea de eri a reesită intr'unu modu esclente. In cetate insemnele tuturor comitatelor d'in Ungaria au fostu iluminante in transparente. Teatrulu si turnulu casei orasului au fostu imbrăcate cu flamure. Se vedeau numeroase transparente cu inscripțiunile: „viva l'Hungaria“, „viva il re“ etc. Puntulu de gravitatiune al solemnității a fostu portulu. Gigantele năi ale societății „Lloyd“ si-au fostu decorat cu lampione tóte catarante, venslele si funile. Tóte năile erau ornate cu totu feliul de lampione, cari iluminau marea pana in aduncimea ei. Una tribuna iluminata pomposu si incungurata de nenumerate gondole, innotă pre suprafața marii, de pre care orchestrulu si corulu intona versurile gondolei. La 8 ore maiest. sa a facutu una preambulare prin cetate si pretotindene fu salutat cu strigări de bucuria. Apropiandu-se calea de portu, freagătă pancerata a datu semnalul prin una salva, si de odata năile de resbelu pana aci intunecose, straluceau de nenumerate flăcări de focu bengalicu. De pre Moló si năile cele mari se inaltătă rachete si globuri iluminate; pre tóte luntrisorele se aprindu focuri bengalice, care iluminau valurile mării. Entuziasmul mare atâtă pre mare cătu si uscatu, apoi pre vîrfului lui Moló s'a arangiatu unu focu artefiosu. Tempulu era seninu si móle, era marea linisită. Maiest. sa adi a cercetatu fabrica de charila a dloru Smith si Meynier.

Madridu, 15 martiu. Consulul acreditat la curtea d'in România, Herrera, si-a datu demisiunea pentru că pusețiunea i e incompatibila cu mandatul de deputat, si cortesulu o primește.

Sirupu albu de erburi pentru Peptu de Hoffmann Dr. in Medic.

Preparatul meu dieteticu pentru alinarea dorerilor este cunoscutu in tota lumea si se intrebuintă cu succes in contr'a toturor bolelor catarale (guturialu) regușie, tusa, introcnare, imbalare, mancarime, doreri de grumadu si resflare grea (astma). Pentru ca onor. publicu să fie inselat prin contrafacturi, binevoiesca a reflectă la singilu, eticheta, firma si la instructiunea alaturata pentru intrebuintarea medicamentului.

Hoffmann Dr. in Med.

Pentru Brasieu se află in depositu butelie de căte 2 fl., 1 fl si 1/2 fl. v. a.

la Dr. I. B. Popovicius comerciant.

3-3

Proprietariu, redactoru respunditoru si editoriu:

ALESANDRU ROMANU.